

Väitsevalaistustilan jakäytön mukaan

Valaistus on oleellinen osa asumisen kokonaisuutta. Valo vaikuttaa kodin toimivuuteen ja käyttömukavuuteen. Valaistuksella luodaan myös tunnelmaa ja tyyliä.

Kodin valaistusta suunniteltaessa tai muutettaessa on hyvä miettiä, mihin ja millaista valoa koti kaipaa. Kodin erilaiset tilat tarvitsevat myös erilaista valaistusta. Keittiössä korostuu hyvä yleisvalo, olohuoneessa valoilla luodaan usein tunnelmaa ja makuuhuoneessa tarvitaan esimerkiksi riittävää lukuvaloa. Saunassa, kylpytiloissa ja eteisessä on otettava huomioon tilojen erityisvaatimukset.

Huonolaatuisen valon vaikutuksesta ihmisten terveyteen on tutkittu paljon. Yhteistä näille tutkimustuloksille on ollut se, että valolla on väliä. Oikean valituksen suunnitteluun ja toteutukseen kannattaa siis panostaa.

Jos huoneeseen astuessasi huomaat ensimmäiseksi valaistuksen tai jos joudut siristämään silmiäsi, niin tila on ylivalaistu tai lamput on suojattu riittämättömästi.

“Eri huoneissa olisi hyvä olla useita valaisimia. Riittävä yleisvalaistus ja muutama tunnelma- tai kohdevalaisin riittää.”

Suoraja epäsuoravalo

Hyvän valaistuksen luomisessa tarvitaan yleensä sekä suoraa että epäsuoraa valoa. Epäsuora valo suuntautuu kattoon ja seiniin, se levittää pehmeää valoa ympärilleen.

– Sisustuksen suunnittelussakin valo ja värit ovat tärkeitä. Tarvitsemme sekä hyvää yleisvaloa että tunnelmaa tuovaa valoa, sanoo porilainen sisustussuunnittelija **Riia Rauhala**, joka tunnetaan myös MTV3:n Pientä pintaremonttia televisio-ohjelmasta.

Eri huoneissa olisi hyvä olla useita valaisimia. Riittävä yleisvalaistus ja muutama tunnelma- tai kohdevalaisin riittää. Himmentimienkin avulla saadaan jo paljon aikaan. Valaisinten sijaintia kannattaa myös kodeissa harkita huolella. Aina ei tarvita edes keskelle kattoa valopistettä, jonka sähkösuunnittelija sinne usein automaattisesti laittaa.

Usein myös kattoon upotetut halogeenit ovat virheellinen ja kallis valaistusratkaisu yleisvalaistukseen. Ne antavat myös rauhattoman vaikutuksen ja niiden valoteho on heikko.

– Valaistus on jo usein suunniteltu ja tehty, kun halutaan sisustussuunnittelua. Ne liittyvät kuitenkin niin paljon toisiinsa, että niiden suunnittelu tulisi tapahtua yhdessä. Valaistusta olisi hyvä suunnitella jo ennen kodin sähkösuunnittelua, jotta saataisiin järjestyvä lopputulos. Usein esimer-

kiksi pistorasioita on aivan liikaa ja nekin väärissä paikoissa. Hyvällä suunnittelulla saadaan tässäkin paljon aikaan, Riia Rauhala sanoo.

Valeväri heijastavaloa

Seinä- ja lattiapinnat sekä eri tekstiilien värit vaikuttavat valon määrään. Vaaleat värit heijastavat valoa ja näyttävät lisäävän päivänvaloa. Tummat pinnat taas imevät valoa, jolloin keinovaloilla voidaan luoda vaikutelma valoisuudesta.

– Epäsuoran valaistuksen määrä on viime vuosina lisääntynyt, näin vältetään muun muassa liian kirkas valo ja häikäisy. Valaisimet ovat usein piilossa ja valoa heijastetaan esimerkiksi kattoon. Valon sävy on myös tärkeä. Halogeeni- ja led-valot heijastavat eri tavalla. Ledit lähtivät saunan valaistuksesta ja koristevaloista, mutta ovat nyt tulleet myös osaksi kodin valaistusratkaisuja. Nykyiset ledit ovat kehittyneet ja ne ovat paljon käytännöllisempiä kuin ennen. Nykyään ne toistavat hyvin jo värejäkin, Riia Rauhala sanoo.

Uudistukset piileillä

Vanhemman talon valaistuksen uusimisessa kannattaa olla tarkkana. Uuden valaistuksen tulee henkiä vanhan rakennuksen henkeä.

– Vanhan asunnon ja tilan aikakausi ja henki pitää uudistuksessa huomioida. Vanhaa ja uutta voi toki valaistusratkaisuisakin yhdistää, kunhan säilyttää tyylin. Sähkötoisissa kannattaa kiinnittää huomiota sähköjohtoihin, ne voi piilottaa seiniin tai listojen alle. Tämäkin kannattaa tehdä hyvin, eikä sinnepäin, Riia Rauhala sanoo.

Sisustussuunnittelija Riia Rauhala tuntee valon merkityksen kodin tunnelman luojana.

Perusohjeita huoneen valaistukseen

- Sijoita kuumenevat valolähteet tarpeeksi etäälle huonekaluista ja sisustusesineistä, jotta kuumeneminen ei aiheuta vahinkoa ja vaaratilanteita.
- Epäsuoralla valolla vältetään liian kirkas valo ja häikäisy.
- Valaise riittävästi. Valon määrää kannattaa säädellä kohdevalojen ja himmentimien kautta.
- Luonnonvaloa muituttava keinovalo toistaa värit parhaiten ja miellyttää silmää.

- Kiinnitä huomiota myös kulku-
teiden, portaikkojen ja eteisen
valaistukseen.
- Asenna lastenhuoneeseen vain
tukevia ja paloturvallisia valaisimia.